

GRUSOMHETENS TEATER

ANTONIN ARTAUDS

**REVOLUSJONÆRE
BUDSKAP**

URPREMIERE 8. MARS, 2013
SPILLES FRA 8. - 22. MARS KL. 19:00 HVER
KVELD UNNTATT SØNDAG

Fra manuskriptet

Kvinnens fingre er i konstant bevegelse mens scenen glir inn i stillheten. Øynene hennes flakker i ulike retninger, samles brått for deretter å gli fra side til side. Et øyeblikk er de ute av syne, skjult innunder øyelokkene. Føttene stamper stille på gulvet. Lyden av smykkenes rasling. Etter en viss tids forløp med gjentatte kontrollerte kroppsuttrykk faller kvinnen etterhvert inn i transe. Sangen som hele tiden har vært underliggende får en monoton og intens karakter. Skum trenger ut fra munnvikene. Det er en fryktingngytende skikkelse, i levende kontakt med natur og ånd. Fra ingenting gikk hun inn i formene, for så å vende tilbake til det tomme og inn i døden. Å være kultivert er å brenne opp formen for å føle på livet. Og nettopp i dette viser vi at gjennom metafysikken skal livet gjenoppstå. Den type fysiologiske revolt synliggjort de siste minutter bærer bud om muligheten av forandring. Det er en vanskelig tilstand som slik vi har sett i dag vil gjøre mange mennesker gale. Forutgående tablå frambrakte et radikalt autentisk individ, totalt fremmedgjort og uten menneskelige referanser – lik en Kristus.

“Revolusjonære Budskap” refererer til Antonin Artauds 3 forelesninger på Universitetet i Mexico City 26., 27. og 29. februar 1936, senere publisert under samme tittel. Forestillingen er inspirert av disse tekstene, og Artauds siste blyantskrevne nedtegnelser fordelt i 408 skolehefter.

“Teatret er degenerert, men hvorfra skal redningen komme?” skriver dikteren Rudolf Nilsen i et reisebrev om Arbeidernes Teater i København 11. mars 1927

Året før hadde han rapportert fra Sovjet om mirakelmannen Meyerhold: “Det var først revolusjonen som ga han luft under vingene, og det var først arbeiderstaten som ga ham høi himmel til flukt. Alt er nytt hos Meyerhold, og det er mere nytt for hver gang han oppfører et nytt stykke. Han er aldri ferdig, han arbeider alltid på å finne fram til nye metoder, hans teater er et laboratorium. Meyerhold har forstått å trenge inn til hjertet hos den unge russiske arbeider av i dag. Derfor er han noget av en folkehelt, og derfor spiller hans teater alltid for overfylde hus.”

Revolusjon og Teater

Surrealistene buet til Artauds forsøk på teaterekspirimeter i Paris på slutten av 1920 tallet, enda han tilhørte gruppen og ledet deres forskningsbyrå, men i følge surrealistene var teatret erklært borgerlig, – totalt blottet for opprørsånd og evne til fornyelse. Artaud brot senere med bevegelsen, ikke fordi han var såret over kritikken eller hadde sluttet å være surrealist, men fordi den i sin iver etter å bifalle enhver revolusjonær idé ga sin støtte til Stalin. Lederen André Breton ble senere trotskist og besøkte eksil-russeren i Coyoacan – Mexico bare et par år etter at Artaud bebudet for Mexico Citys kunstnere og intellektuelle at de unge i Europa tørstet etter forandring. Poeten Arthur Rimbaud så fram mot en altomfattende revolusjon hvor selve mennesket ble forvandlet, og håpet på at kvinnen kunne lede an mot dette mål. Apropos vår premieredag.

Jesu revolusjon vant fram fordi han framsatte budskapet gjennom et sterkt poetisk billedspråk, og med en i ettertiden utilsiktet effekt ved sin egen fysiologiske undergang. Fanget i Churo-kløften nær landsbyen Higuera i det sydøstlige Bolivia erkjente Che Guevara i 1967 håpløsheten i foretaket å lage revolusjon og frigjøre alle de sør-amerikanske stater fra imperialismen. Blant surrealistene i Paris mente man at den reneste blant dem var den som hadde mistet alt håp.

Lars Øyno, februar 2013.

Manus og regi: Lars Øyno

14g 214874

Skuespillere: Maria Halseth, Liv Pflug, Maja Clementsen, Sara Fellman, Josephine Kylén Collins, Jessica Berg, Tom-Stian Lenningsvik, Johannes Blåsternes, Jon Arne Arnseth og Lars August Jørgensen.

Komponist og vokalinstruktør: Øystein Elle

Komponist og musiker: Lars Tore Pedersen

Regiassistent: Janne Hoem

Scenografi: Tormod Lindgren

Lys: Jan Skomakerstuen

Masker: Trude Sneve

Kostymer: Thale Kvam Olsen og Tormod Lindgren

Produsent: Nina Ziegemann

Scenografisk og teknisk assistanse, foto: Thor Eriksen

Tekniker: Thomas Sanne

Workshop: Hanne Dieserud

Prolog: Neil Simons dramatiske tekst etter en novelle av Anton Tsjekhov.

Takk til:

Hege Mehren for oversettelse, Olsen Nauen klokkestøperi AS
og Kulturetaten Oslo kommune

KULTURRÅDET
Arts Council
Norway

Oslo kommune

«I det mexicanske, storslåtte landskap fant han en revolusjon
av klipper og sten, skapt til å uttrykke det mennesket,
som var født i regionen.»

